

Отже, можемо дійти висновку, що формат практичного мислення ґрунтується на відношенні частини і цілого, у відмінну від теоретичного мислення, яке базується на строгості відношень роду і виду. Ця ідея виражає теоретичне узагальнення про особливості практичного мислення.

Список використаних джерел

1. Сушко А. І. Психологічні характеристики мислення працівників міністерства внутрішніх справ у контексті їхньої професійної діяльності. *Науковий вісник львівського державного університету внутрішніх справ (серія психологічна)*, 2018, 1: 144-152.
2. Заболоцька С., Заболоцький Б. Професійне мислення майбутніх студентів-юристів у процесі навчальної діяльності. *Проблеми гуманітарних наук. Психологія*, 2023, 52: 22-28.
3. Івашкевич, І. В. Функції професійної компетентності юриста. *Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання*, 2016, 18: 318-328.

Сергій БУЛАВКА

магістрант факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності

Наталія КОМИХ

доцент кафедри гуманітарних дисциплін та психології поліцейської діяльності
Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
кандидат соціологічних наук,
доцент

ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В УМОВАХ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Питання забезпечення безпеки Національної поліції останнім часом стало одним із головних, що потребує постійного аналізу, вивчення та вдосконалення. Не завжди правильною є фізична, правова, психологічна, теоретична та практична підготовка працівників поліції. Усі вони не вміють поводитися в складних ситуаціях або вміють приймати правильні рішення в екстремальних ситуаціях і можуть протистояти правопорушникам у різних ситуаціях, що в кінцевому підсумку призводить до негативних наслідків. Поліцейський, який отримав поранення, травму чи загинув, у надзвичайних ситуаціях вже не може виконувати покладені на нього обов'язки, чим наражає громадян на підвищений ризик.

Особиста безпека – це система організаційно-правових, тактико-психологічних, фізичних заходів, що дозволяють забезпечити безпеку життя і

здоров'я працівників Національної поліції та підтримувати на високому рівні ефективність їх професійної діяльності.

Особиста безпека поліцейського – це комплекс основних і допоміжних заходів, спрямованих на зниження рівня небезпечних факторів до мінімально можливого, забезпечення життя і здоров'я поліцейського, нормального психічного стану та працездатності, виконання функціональних обов'язків, професійних обов'язків, таких як щоденні та в екстремальних ситуаціях.

Основні положення з охорони праці та забезпечення особистої безпеки поліцейського встановлені і регламентуються Конституцією України, Законом України «Про охорону праці», Кодексом законів про працю України, Цивільним кодексом, Кодексом цивільного захисту, Законом України «Про Національну поліцію», Законом України «Про державний захист працівників суду та правоохоронних органів», Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами [1; 2; 3, с. 19].

Перевіряючи документи в особи, поліцейський має уважно стежити за реакцією, адже зміни виразу обличчя, тембру голосу, психічного стану можуть свідчити про готовність до агресивних дій, опору. Людина може зважувати свої слова, але міміку, жести, інтонацію, тембр голосу контролювати не може. Кожний із цих елементів спілкування «дає сигнал» співрозмовнику про правильність сказаного або «навіює» сумніви щодо них. Слід зазначити, що обличчя людини дещо асиметричне, його права і ліва половини демонструють емоції дещо по-різному. Це пояснюється тим, що ліва сторона обличчя менш свідомо контролюється, тому емоції на неї впливають більше. В основному це стосується негативних емоцій, позитивні емоції більш однорідні, але їх важче розрізнити.

Види небезпеки:

- потенційна небезпека – будь-який можливий контакт з негативними якостями об'єктів або суб'єктів ситуації;
- уявна небезпека – це перебільшення або хибна оцінка негативних якостей ситуації, поведінки конкретних осіб, нерозуміння мовних повідомлень;
- спровокована загроза зумовлена появою особистих негативних особистісних якостей працівника (агресивність, грубість, жорстокість, гордість тощо) та відповідним протиправним реагуванням на них інших осіб;
- реальна небезпека – це наслідок несприятливої динаміки оперативної обстановки з реальними факторами, які загрожують життю і здоров'ю працівника.

Особиста безпека поліцейського досягається високою професійною підготовкою, психологічною, моральною та фізичною витривалістю, ефективною організацією бойової та службової підготовки, удосконаленням роботи керівного та кадрового складу всіх рівнів з питань добору, підготовки

та розстановки працівників, створення відповідної навчальної та матеріально-технічної бази.

Безпека поліцейського забезпечується створенням нормальних умов службової діяльності та виходом за межі факторів, що виникають під час виконання службових обов'язків. Реалізація системи заходів, спрямованих на зниження рівня професійного ризику, усунення екстремальних ситуацій або зведення їх до безпечних умов праці, становить суть управління безпекою працівників органів внутрішніх справ. Ця діяльність має комплексний характер і потребує вирішення багатьох економічних, правових, соціальних, психолого-педагогічних та інших питань. Це виходить за рамки суто кадрової роботи з персоналом і стосується всіх структур управління.

До принципів особистої безпеки відносять: організаційно-правові, адміністрування, особистий і професійний, методико-педагогічний принцип, духовний, психологічний, спеціально-тактичний принцип.

На ефективність дій працівників поліції у протидії кримінальній протиправності, у тому числі збройної протидії, найбільше впливає: – підвищення професіоналізму кримінальних підрозділів; – рівень професійної підготовки поліцейських; – зовнішні та внутрішні фактори оперативної обстановки; – технічне оснащення поліцейських; – оцінка ситуації, організація та планування діяльності; – важливість умінь і знань кожного поліцейського в оперативному середовищі для виконання завдань; – відсутність готовності до дій в екстремальних ситуаціях; психологічні проблеми під час застосування фізичної сили та зброї; – низька професійна підготовка; – високий рівень травматизму; – матеріальне заохочення; – недосконалість законодавчої бази; – страх перед покаранням [с. 175-176].

Таким чином, особиста безпека поліцейського – це система організаційно-правових, фізичних і тактико-психологічних заходів, що дозволяє забезпечити життя і здоров'я працівника органу внутрішніх справ, підтримувати ефективність високого рівня його професійної діяльності. Крім того, слід зазначити, що особиста безпека базується насамперед на достатньому рівні професійно-психологічної підготовки працівників при прийнятті ними рішення про вжиття найбільш доцільних, ініціативних та рішучих дій у складних ситуаціях або ситуаціях, що становлять загрозу для життя та здоров'я, умови виконання службових обов'язків. Також особиста безпека є результатом реалізації комплексу заходів, спрямованих на зниження рівня професійного ризику до реально можливого мінімуму, що гарантує збереження життя і здоров'я, нормальний психічний стан та працездатність поліцейського під час ефективного виконання оперативних завдань. Особиста безпека працівників поліції потребує підвищення рівня оперативної, бойової та психологічної підготовки, а також покращення матеріальної бази, забезпечення практичних підрозділів правоохоронних органів сучасними технічними засобами та озброєнням. Давно відомо, що сучасна кримінальна протиправність стала дуже небезпечним соціальним явищем. Освічені,

навчені правопорушники в більшості випадків чинять організований і відчайдушний опір законним вимогам працівників поліції. Сумним наслідком цього є те, що в практичній діяльності органів внутрішніх справ трапляються безглузді та непоправні випадки загибелі та травмування працівників поліції. Отже, забезпечення особистої безпеки поліцейських – це не один день і робота кількох людей. Це дуже великий комплекс заходів, над якими потрібно постійно працювати та вдосконалювати.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Дата оновлення: 01.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про Національну поліцію: *Закон України* від 02.07.2015 № 580-VIII. База даних (БД) «Законодавство України». Верховна Рада (ВР) України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
3. Грибан В. Г. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 212 с.
4. Поліщук О. В. Особиста безпека поліцейського як критерій ефективності дій малих оперативних груп. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. пр наук конф. (Харків, 31 травня 2019 р.)] / МВС України, Харків. справ Національного університету внутрішніх справ, каф. тактик і спец.фіз. підготовка ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2019. С. 173-177.

Вадим БОЛГАРЕНКО

курсантка ННППФПНП

Кирило НЕДРЯ

завідувач кафедри гуманітарних

дисциплін та психології

поліцейської діяльності

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

к.і.н., доцент

ASPECTS OF LIE DETECTION AND RECOGNITION

Modern socio-economic conditions of life in our country give rise to new styles of relations between people, which have a positive effect on mutual understanding between them. And yet philosophers and political scientists claim that untruths, deception, lies do not disappear, because they are deeply rooted in everyday and social life. And a significant part of human relationships is based on lies.

Lies were always difficult to detect, especially if a person knew how to behave properly and control his speech, gestures, facial expressions and emotions. Until the middle of the 18th century, people could only rely on their observations. At that